

Din TRO Min TRO

Undervisningsmateriale til 5.-6. klassestrin

Lærervejledninger og elevopgaver til forberedelse og efterbehandling
af gæstelærerbesøget fra Din TRO – Min TRO

Indholdsfortegnelse

Lærervejledning: 5.-6. klasse	3
Vejledning til: Hvad forventer I?	7
Stil spørgsmål til de tre religioner	8
Vejledning og spørgsmål til: Hvad mener du?	9
Vejledning til: Kolonnenotat og samtale om forskellighed og frihed	10
Kolonnenotat 1: Brainstorm	12
Kolonnenotat 2: Forskelle og ligheder.	13
Vejledning til: Tanker om tro	14
Tanker om tro.	15
Vejledning til: Brug af præsentation og spørgsmål – før og efter besøget	16
Stil gode spørgsmål.	18
Vejledning til: Seks forskellige aktiviteter med ordkort.	19
Ordkort med generelle fagord.	21
Ordkort med ord til kristendommen.	22
Ordkort med ord til islam	23
Ordkort med ord til jødedommen	24
Vejledning til: Speedtalking	25
Vejledning til: Spørg og svar	26
Spørg og svar om besøg fra gæstelærerne i "Din TRO – Min TRO"	27
Fælles mål for 5.-6. klasse	28
Læringsmål til forløbet "Din TRO – Min TRO"	29

Forfatter: Stine Rasmussen

Tilrettelægger: Din TRO – Min TRO, København 2017

Grafisk tilrettelæggelse og illustration: Jeanette Thorup

Projektets formål

Projektet "DinTro – MinTro" har til formål at skabe dialog og viden om de tre monoteistiske religioner; jødedom, kristendom og islam. Projektet lægger vægt på at formidle viden om religionernes baggrund og traditioner og skabe forståelse og respekt for den enkeltes valg. Det er projektets grundlæggende overbevisning, at respekt og gensidig forståelse er baseret på viden om hinanden.

I både undervisningsmaterialet og under besøget af de tre gæstelærere; en jøde, en kristen og en muslim, vil eleverne opdage, at der er mange fælles træk, men der er også noget, der adskiller religionerne. Forskellene til trods er det projektets formål, at eleverne vil erfare, at vi kan leve sammen i gensidig respekt, tillid og godt naboskab.

Fælles Mål

Undervisningsmaterialet til projektet tager udgangspunkt i Fælles Mål med hovedvægt på det overordnede kompetenceområde Livsfilosofi og etik. Der arbejdes altså hen imod en opfyldelse af det overordnede kompetencemål:

- Eleven kan udtrykke sig nuanceret om den religiøse dimensions indhold og betydning ud fra grundlæggende tilværelsesspørgsmål og etiske principper.

Der arbejdes med en grundlæggende viden om de tre religioner, fx deres gudsbegreb og religiøse praksis, samtidig med at eleverne udfordres til at forholde sig til tro og stille spørgsmål til religionernes bud på tilværelsens grundspørgsmål. Desuden er der fokus på religionsfrihed.

Kompetenceområdet *Livsfilosofi og etiks* underoverskrifter dækkes på følgende måde:

Livsfilosofi

- Herunder elevernes egne tanker og samtale om tro og religion.

Etik

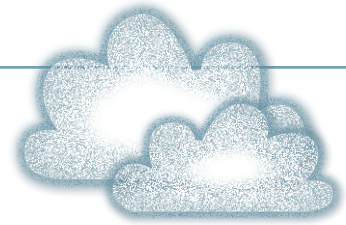
- Herunder diskussion om retten til selv at vælge sin tro og pligten til at respektere hinanden.

Trosvalg og tilværelsestyndning

- Herunder viden om og forståelse af forskellige religioners bud på tilværelsens grundspørgsmål.

Klik her for en oversigt over de færdigheds- og vidensmål, der berøres ved et arbejde med projektets undervisningsmateriale.

[Oversigt over Fælles Mål findes her.](#)

Foruden arbejdet med livsfilosofi og etik kommer materialet også omkring mål for Sprog og Skriftsprog og berører kompetenceområderne *Kristendom* og *Bibelske* fortællinger, idet der arbejdes med Bibelens opbygning og bibelske personer som fx Abraham, Moses og Jesus samt relevante fagord og begreber.

Alt i alt giver besøget fra gæstelærerne og arbejdet med materialet før og efter besøget altså mulighed for at arbejde med alle fagets kompetenceområder i et undervisningsforløb, der er solidt funderet i Fælles Mål.

Læringsmål

Materialet til projektet "DinTro – MinTro" indeholder forskellige opgaver med vægt på elevernes for forståelse samt en bearbejdning af besøget. Alt efter hvilke opgaver, der arbejdes med, vil det naturligvis være forskelligt, hvilke læringsmål der er mest relevante i den enkelte klasse.

Forslag til læringsmål:

- Jeg kan forklare vigtige begreber og fagord fra jødedom, kristendom og islam.
- Jeg kan tale om jødedom, kristendom og islam.
- Jeg kan diskutere, hvad det vil sige at have religionsfrihed og rettigheder, samt at respektere hinanden.
- Jeg kan diskutere mine tanker om tro.

[Klik her for at printe målene ud til ophæng i klassen.](#)

For forståelse

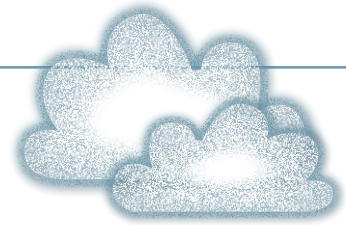
At arbejde med for forståelse giver eleverne mulighed for at aktivere en "knage", de kan hænge ny viden op på. Læringsudbyttet ved et besøg fra gæstelærerne vil derfor være størst, hvis der i større eller mindre omfang er arbejdet med relevante fagord og begreber samt forberedelse af spørgsmål inden selve besøget.

Herunder er listet idéer til, hvordan besøget fra gæstelærerne kan forberedes. Man kan lægge vægt på et dybdegående arbejde med fokus på fagord, billeder og centrale begreber fra religionerne, eller man kan gå direkte til forberedelse af spørgsmål til besøg, hvis klassen allerede tidligere har arbejdet lidt med de forskellige religioner.

Ordkort

- Ordkort er små kort med generelle fagord til religionsfaget og specifikke fagord til henholdsvis jødedom, kristendom og islam. Der er tale om ord, eleverne kan møde under gæstelærernes besøg.

[Vejledning til arbejdet med kortene findes her.](#)

Ord og billeder + spørgeark

- Dette er en lille digital præsentation af de tre religioner i ord og billeder. Den kan ses og gennemgås i klassen og bruges som oplæg til at forberede spørgsmål på spørgearket med udgangspunkt i hv-ord.

Vejledning til brug af præsentation og spørgeark findes [her](#).

Kolonnenotat 1: Brainstorm

- I dette kolonnenotat skal eleverne brainstorme, notere og organisere deres viden om de tre religioner. De skal bruge notatet som udgangspunkt for en samtale om ligheder og forskelle. Der findes i vejledningen et læreroplæg til en etisk/filosofisk samtale om forskellighed, frihed og religionsfrihed.

Vejledning til kolonnenotater og oplæg til samtale findes [her](#).

Kolonnenotat 2: Forskelle og ligheder

- I dette kolonnenotat skal eleverne ud fra kategorier organisere deres viden om de tre religioner. Notatet bruges så som udgangspunkt for en samtale om ligheder og forskelle. Der findes i vejledningen et læreroplæg til en etisk/filosofisk samtale om forskellighed, frihed og religionsfrihed.

Vejledning til kolonnenotater og oplæg til samtale findes [her](#).

Hvad forventer I?

- Her findes et ark til udarbejdelse af spørgsmål til de tre religioner på baggrund af samtale om selve besøget og forventningerne til dette med udgangspunkt i ordene forventninger og fordomme.

Vejledning og oplæg til samtale findes [her](#).

Efter besøget

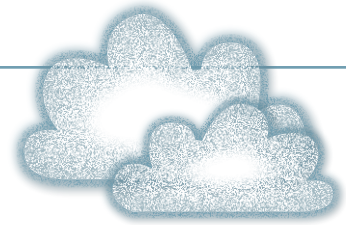
Under besøget får eleverne præsenteret en stor mængde viden om de tre religioner, som efterfølgende bør bearbejdes. Det kan naturligvis gøres på mange måder. Herunder findes forslag til aktiviteter, der samler op på elevernes konkrete viden og evne til at diskutere trosspørgsmål samt tydeliggør projektets fokus på retten til at vælge sin egen tro.

Eleverne skal efter besøget arbejde med ord og begreber fra forforståelsesopgaverne, og derudover skal de tale om tro og tage stilling til deres egne tanker om tro. Igen er det naturligvis den enkelte lærer, der i kraft af sit kendskab til klassen, kan vælge ud, hvilke opgaver der arbejdes med efter besøget.

Ordkort

- Disse ordkort og de seks aktiviteter er identiske med forforståelsesopgaverne. Opgaverne kan nemlig med fordel gentages efter besøget, eller der kan arbejdes med de aktiviteter, klassen ikke nåede inden besøget.

Vejledning til arbejdet med ordkort findes [her](#).

Kolonnenotat 1: Brainstorm

- Her skal eleverne notere og organisere deres viden om de tre religioner og tale om ligheder og forskelle samt frihed. Der findes i vejledningen et læreroplæg til en samtale i klassen om dette. Vejledning og notatark er identisk med forforståelsesopgaverne, da aktiviteten kan laves både før og efter besøget.

Vejledning til kolonnenotater og oplæg til samtale findes her.

Kolonnenotat 2: Forskelle og ligheder

- Her skal eleverne notere og organisere deres viden om de tre religioner ud fra bestemte kategorier og derefter tale om ligheder og forskelle samt frihed. Der findes i vejledningen et læreroplæg til en samtale i klassen om dette. Vejledning og notatark er identisk med forforståelsesopgaverne, da aktiviteten kan laves både før og efter besøget.

Vejledning til kolonnenotater og oplæg til samtale findes her.

Som forventet?

- Dette er en opsamling på forforståelsesaktiviteten "Hvad forventer I?". I vejledningen findes idéer til arbejdet med spørgsmål, fordomme og forventninger både før, under og efter besøget.

Vejledning findes her.

Notatark

- Her forholder eleverne sig hver især aktivt til besøget fra gæstelærerne ved at svare på fem spørgsmål om deres tanker i forbindelse med besøget, fx: Hvad undrede mig? Hvad lærte jeg?

Vejledning til notatarket findes her.

Speed-talking

- Til denne aktivitet findes forskellige spørgsmål, som læreren stiller, hvorefter eleverne to og to i to minutter ad gangen skal diskutere, så alle aktivt får bearbejdet deres viden og indtryk fra besøget.

Vejledning til speed-talking og spørgsmål findes her.

Spørg og svar

- Dette ark indeholder en række spørgsmål, eleverne skal forholde sig til efter besøget fra gæstelærerne. Hver elev får udleveret et ark med spørgsmål, som de skal gå rundt i klassen og søge svar på.

Vejledning til Spørg og svar findes her.

Hvad mener du?

- Dette er en række udsagn, som læreren læser op, hvorefter eleverne tager stilling til dem ved at stille sig ved enig eller uenig, fx: Muslimer, jøder og kristne har meget til fælles.

Vejledning og spørgsmål findes her.

Vejledning til: **Hvad forventer I?**

Hvorfor tale om forventninger og fordomme?

Formålet med projektet "DinTro - MinTro" er bl.a., at eleverne får viden og samtaler om de tre monoteistiske religioner samt møder praktiserende jøder, kristne og muslimer. Desuden er målet at skabe forståelse og respekt for hinanden i et samfund, hvor vi frit kan vælge vores egen tro.

Inden besøget fra gæstelærerne anbefales det at gennemgå, hvordan besøget foregår og i den forbindelse at tale om elevernes forventninger til og evt. fordomme i forbindelse med besøget. Det er denne aktivitets mål at italesætte forventninger og fordomme og bruge disse som et udgangspunkt for at formulere spørgsmål til de tre gæstelærere.

Vejledning til samtale og brug af ark til spørgsmål – før, under og efter besøget:

- Før besøget gennemgås projektets formål.
Formålet kan læses her <http://www.dintromintro.dk/page/104/form%C3%A5l>
- Derefter kan klassen se præsentationsvideoen for projektet.
Videoen findes her <https://www.youtube.com/watch?v=NaKgrsrW8o&feature=youtu.be>
- Tal i klassen om, hvilke forventninger eleverne har til besøget:
Hvad skal der ske ved besøget?
 - Hvorfor mon videoen starter med ordene: "Fordomme nedbrydes gennem oplysning"?
 - Hvad er fordomme?
 - Hvilke fordomme kunne man have i forhold til de tre religioner?
 - Hvilke fordomme mon gæstelærerne kan risikere at møde?
 - Hvilke spørgsmål vil I gerne stille?
 - Hvordan tror I, det bliver at få besøg?
 - Hvad håber I at få ud af besøget?
 - Hvilke fordomme og forventninger har I?
 - Hvorfor mon projektet hedder "DinTro - MinTro"?
- Når videoen er gennemgået sammen med en samtale om fordomme og forventninger, kan eleverne hver især få udleveret et ark til spørgsmål. Her kan de stille spørgsmål til de tre religioner.
- Gennemgå evt. spørgsmålene i klassen til sidst.
- Under besøget bør eleverne have deres ark med spørgsmål, så de kan stille dem til gæstelærerne og evt. notere svarene på bagsiden.
- Efter besøget kan der samles op i klassen ved at tale om de spørgsmål, eleverne fik stillet, og de svar gæstelærerne gav.
- Det er også oplagt igen at tale om forventninger og fordomme:
 - Hvad lærte I af besøget?
 - Var de troende, som I havde forventet?
 - Fik I be- eller afkræftet nogle fordomme?

Stil spørgsmål til de tre religioner

Kristendom

Islam

Jødedom

Vejledning og spørgsmål til: **Hvad mener du?**

Hvorfor arbejde med elevernes personlige holdninger og tanker?

Ved at arbejde med projektet "DinTro - MinTro" får eleverne både viden om forskellige religioner og kompetencer til at diskutere tro og religion. I formålet for faget kristendomskundskab står der, at eleverne *"skal kunne bruge deres faglige kompetencer i forbindelse med personlig stillingtagen, medansvar og handling i et demokratisk samfund."*

Målet med denne aktivitet er, at alle elever skal forholde sig aktivt til deres egne tanker om tro, religion og religionsfrihed, når de bliver stillet over for forskellige udsagn om tro og religion, som de skal forholde sig aktivt til.

Vejledning til "Spørg og svar"

- Start med at lægge en seddel med ordet "Enig" og en seddel med ordet "Uenig" i hvert sit hjørne af klassen, og lad alle elever stå i et tredje hjørne.
- Læs udsagnene om tro og religion op et efter et.
- Efter hvert udsagn skal eleverne stille sig i det hjørne, de mener passer til deres personlige holdning til udsagnet.
- Når eleverne har placeret sig, skal de kort tale med hinanden om, hvorfor de har valgt netop det hjørne.
- Lad derefter en elev fra hvert hjørne fortælle kort, hvorfor de har valgt enten "Enig" eller "Uenig".
- Derefter læses endnu et udsagn op, og processen gentages, indtil eleverne har forholdt sig til og diskuteret alle otte udsagn.

Udsagn til "Hvad mener du?"

- Det er vigtigt at have viden om forskellige religioner.
- Muslimer, jøder og kristne har meget til fælles.
- Alle i Danmark er frie til at vælge deres egen tro.
- Religionsfrihed er en vigtig rettighed.
- Det er vigtigt at tale med andre om tro og religion.
- Jeg har ingen fordomme om andres tro og religion.
- At tale sammen er med til at give forståelse og fjerne fordomme om religioner.
- Gæstelærerbesøget har gjort mig klogere på andres tro og religion.

Vejledning til: **Kolonnenotat og samtale om forskellighed og frihed**

Hvorfor arbejde med kolonnenotat?

Inden besøget fra gæstelærerne skal elevernes forforståelse aktiveres. Derfor er denne aktivitet bygget op, så eleverne starter med en brainstorm over deres viden om de tre religioner; jødedom, kristendom og islam.

Eleverne skal organisere deres viden i et kolonnenotat, da det vil gøre det lettere for dem at sammenligne de tre religioner i den efterfølgende snak om ligheder, forskelle og religionsfrihed. Målet er altså, at eleverne ved at brainstorme og sammenligne de tre religioner kan bruge deres brainstorm som udgangspunkt for en mere generel samtale om forskelle, ligheder og frihed til at vælge sin egen tro.

Hvorfor tale om forskellighed og frihed?

Formålet med projektet "DinTro - MinTro" er bl.a., at eleverne deltager i samtaler om de tre monoteistiske religioner samt at skabe forståelse og respekt for friheden til at vælge sin egen tro og for den enkeltes valg. Denne samtales formål er, at eleverne i en etisk/filosofisk samtale skal blive opmærksomme på, hvad det vil sige at være forskellige og reflektere over begreberne forskellighed og religionsfrihed.

Vejledning til kolonnenotat 1: Brainstorm – kan bruges både før og efter besøget

Arbejdet med kolonnenotatet kan gribes an på følgende måde:

Start med at præsentere eleverne for kolonnenotatet, hvor de hver især i stikordsform skal skrive ned, hvad de allerede ved om de tre religioner.

Når eleverne er færdige med at notere deres viden, kan der samles op i en klassesamtale ved at tale om de tre religioner, så elevernes individuelle viden bliver til fælles viden.

Der kan også samles op ved at sammenligne de tre religioner i et fælles kolonnenotat på tavlen. Fra sammenligning af religionerne er det oplagt at gå til en samtale om forskellighed og om frihed generelt og i forhold til tro. Oplæg til denne samtale findes herunder.

Vejledning til kolonnenotat 2: Forskelle og ligheder – kan bruges både før og efter besøget

Arbejdet med kolonnenotatet kan gribes an på følgende måde:

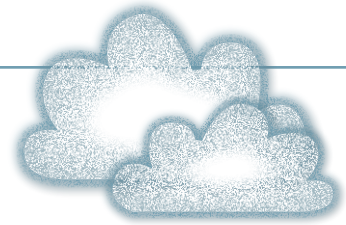
Start med at præsentere eleverne for kolonnenotatet, hvor de i makkerpar skal sammenligne de tre religioner ved at udfylde kolonnenotatets felter, der er inddelt i følgende kategorier:

Vigtige personer, bygning, bøn og ritualer, synet på Gud og hellig bog.

Når eleverne har noteret deres viden, kan der samles op i klassen, så makkerparrenes viden bliver til fælles viden. Det kan fx gøres ved at notere forskelle og ligheder på de tre religioner på tavlen.

Det er også en mulighed at samle op ved at udfylde et fælles kolonnenotat på tavlen.

Fra sammenligning af religionerne er det oplagt at fortsætte med en samtale om forskellighed og om frihed generelt og i forhold til tro. Oplæg til denne samtale findes på næste side. →

Oplæg til samtale om forskellighed og frihed

I starten af en etisk/filosofisk samtale er det en god idé at tage udgangspunkt i konkrete ord.

Denne samtale tager udgangspunkt i ordene *forskellighed* og *religionsfrihed*:

- Start samtalen med at skrive de to ord på tavlen.
- Herefter kan eleverne i mindre grupper tale om, hvad ordene betyder, fx:
 - Hvad vil det sige at være forskellige?
 - Hvordan kan man være forskellige? (Udseende, tøj, meninger, interesser, religion osv.)
 - Hvordan er I forskellige?
 - Hvad er det modsatte af at være forskellige?
 - Hvilke problemer kan det give, når folk er forskellige?
 - Hvilke fordele kan der være ved, at folk er forskellige?
 - Hvordan ville verden være, hvis vi alle var ens?
- Hvad er frihed?
- Hvad har I frihed til?
- Hvad har I ikke frihed til?
- Er det vigtigt at have frihed? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvad bør mennesker have frihed til?
- Hvad bør mennesker ikke have frihed til?
- Hvad betyder ordet religionsfrihed?
- Hvordan hænger religionsfrihed sammen med det at være forskellige?
- Er der religionsfrihed i Danmark?
- Har alle lande religionsfrihed?
- Er religionsfrihed vigtigt? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvorfor hedder projektet mon "Din tro, min tro"?

Når nogle af ovenstående spørgsmål er diskuteret i mindre grupper, kan der samles op på gruppernes samtaler ved at diskutere centrale spørgsmål i fællesskab, fx:

- Er det godt eller skidt at være forskellige?
- Hvad betyder ordet ?
- Er religionsfrihed vigtig?
- Hvad skal mennesker have frihed til?
- Hvorfor hedder projektet mon "Din tro, min tro"?

Kolonnenotat 1: Brainstorm

Kristendom

Islam

Jødedom

Kolonnenotat 2: Forskelle og ligheder

	Jødedom	Kristendom	Islam
Vigtige personer			
Bygning			
Bøn og ritualer			
Synet på Gud			
Hellig bog			

Vejledning til notatark: **Tanker om tro**

Hvorfor notere sine tanker?

Når eleverne får så meget information præsenteret, som det er tilfældet under besøget af de tre gæstelærere, er det vigtigt, at de også får tid til at bearbejde den viden og de indtryk, de har fået, samt de tanker de har gjort sig om tro under og efter besøget.

Det er målet med denne aktivitet, at eleverne aktivt skal forholde sig til, hvad de har lært af besøget, og hvilke tanker besøget har sat i gang hos dem.

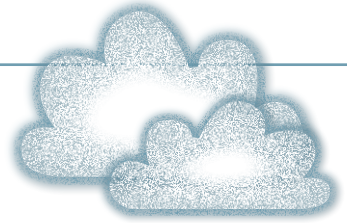
Vejledning til brug af notatarket

Alle elever skal have et notatark, som de skal have god tid til at udfylde. Eleverne skal på arket færdiggøre fem sætninger, der tager udgangspunkt i samtalen med gæstelærerne og de tanker, eleverne selv har gjort sig om besøget og om tro. Derefter følger en opsamling og et spørgsmål om religionsfrihed, der skal diskuteres i klassen.

Der bør samles op på elevernes svar i klassen, således at de, der måtte have haft svært ved at udfylde arket, kan blive inspirerede af de andres svar og måske selv byde ind med yderligere tanker under klassesamtalen. Måske har klassen også selv idéer til nye sætninger, de kan færdiggøre for at fortælle om deres viden og tanker om tro.

Sætningerne på arket er listet herunder:

1. Under besøget lagde jeg særlig mærke til, at ...
2. Ved besøget lærte jeg, at ...
3. Det undrede mig, at ...
4. Efter besøget har jeg tænkt over ...
5. Det havde været en god idé, hvis ...
6. Opsamling: Tal om jeres tanker om tro i klassen.
7. Diskuter også, om det er vigtigt at have frihed til at tænke og tro, hvad man vil?

Tanker om Tro

Under og efter besøget af de tre gæstelærere har du nok gjort dig nogle tanker om de tre religioner; jødedom, kristendom og islam. Måske har du også overvejet, hvad du selv tænker om tro og om det at kunne vælge sin egen tro. Skriv nu nogle af dine tanker ned ved at færdiggøre sætningerne herunder:

1. Under besøget lagde jeg særlig mærke til, at ...

2. Ved besøget lærte jeg, at ...

3. Det undrede mig, at ...

4. Efter besøget har jeg tænkt over ...

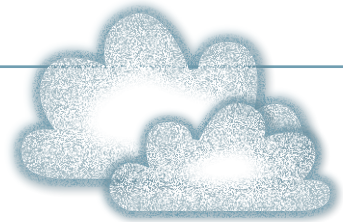
5. Det havde været en god idé, hvis ...

6. Tal om jeres tanker og om tro i klassen.

7. Diskuter også, om det er vigtigt at have frihed til at tænke og tro, hvad man vil?

Vejledning til: **Brug af præsentation og spørgsmål – før og efter besøget**

Hvorfor arbejde med at stille gode spørgsmål?

Når eleverne under besøget af gæstelærerne får mulighed for at stille spørgsmål, kan det være svært for dem at få stillet gode spørgsmål, hvis de ikke i forvejen har arbejdet med religionerne og forberedt spørgsmålene.

Formålet med denne aktivitet er derfor, at eleverne får en introduktion til de tre religioner, hvorefter de skal arbejde med at forberede spørgsmål til gæstelærerne med udgangspunkt i hv-ord.

På spørgegasket skal eleverne lave deres egne spørgsmål til gæstelærerne – spørgsmål, som de har forberedt og tænkt over, hvorfor de gerne vil have svar på.

På spørgegasket tages udgangspunkt i følgende spørge-ord:

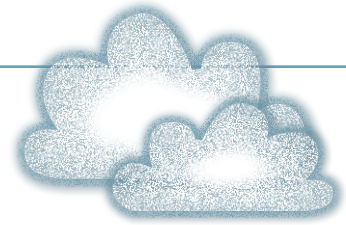
- Hvilke?
- Hvad?
- Hvornår?
- Hvordan?
- Hvorfor?

Vejledning til brug af præsentation og spørgegasket

Inden klassen skal lave spørgsmål, skal de have en introduktion til de tre religioner via den digitale præsentation, så deres forforståelse af de tre religioner aktiveres. Præsentationen skal klæde eleverne på til at stille gode og relevante spørgsmål til gæstelærerne.

Arbejdet kan struktureres på følgende måde:

- Start med at gennemgå præsentationen af de tre religioner i klassen.
- Derefter skal eleverne to og to dele et papir i tre dele og notere deres viden om hver religion i de tre felter.
- Skriv så de fem spørgeord på tavlen og tal om, hvilken slags ord det er, og hvorfor de er gode at bruge, når der skal stilles spørgsmål til gæstelærerne.
- Lav evt. i fællesskab et eller to spørgsmål med udgangspunkt i hvert ord, og diskutér hvilke spørgsmål der er bedst og hvorfor.
- Der kan også tales om forskellen på åbne og lukkede spørgsmål (ja/nej/meget korte svar), og om hvilken type spørgsmål det er bedst at stille ved besøget.
- Derefter kan eleverne i makkerpar udfylde et spørgegasket med spørgsmål. Det kan være en idé at dele klassen i tre, så én tredjedel laver spørgsmål til jøden, en tredjedel laver til den kristne, og den sidste tredjedel laver spørgsmål til muslimerne.

- Til sidst kan spørgsmålene gennemgås i klassen, og der kan tales om, hvorfor eleverne har valgt at stille netop de spørgsmål.
- Klassen kan evt. udvælge de bedste spørgsmål og skrive dem sammen på ét spørgeark. Det kan være en god idé at aftale, hvem der skal sørge for at stille og notere svaret på de forskellige spørgsmål, hvis klassen udvælger spørgsmål på denne måde.

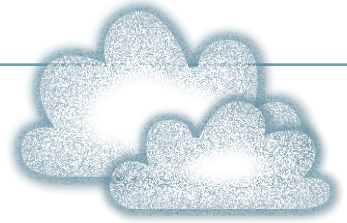
Saml op på spørgsmålene

Under besøget af de tre gæstelærere bliver eleverne præsenteret for en stor mængde ny viden, og de får forhåbentlig svar på de spørgsmål, de har forberedt.

Efter besøget kan der samles op på den viden, eleverne har fået, ved at gennemgå de spørgsmål, der var forberedt i klassen, og de svar eleverne fik på deres spørgsmål.

Efter besøget kan der også tales om følgende:

- Hvilke forskelle og ligheder var der på de tre troende: Jøden, den kristne og muslimerne?
- Var der nogle af svarene, der overraskede jer?
- Hvordan var det at have besøg af gæstelærerne?
- Hvilke tanker satte besøget i gang om jeres egen og andres tro?

Stil gode spørgsmål

Hv-ord er gode at bruge, når du skal stille spørgsmål til gæstelærerne. Tænk over, hvad du gerne vil vide om de tre religioner.

Nu skal du tage udgangspunkt i hv-ordene og lave fem spørgsmål til gæstelærerne:

1. Hvilke?

2. Hvad?

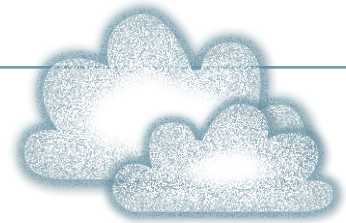
3. Hvornår?

4. Hvordan?

5. Hvorfor?

Vejledning til: **Seks forskellige aktiviteter med ordkort**

Hvorfor ordkort?

Når klassen arbejder med nye emner og forløb, vil eleverne altid støde på centrale begreber og fagord, som de skal kunne forklare, for at de efterfølgende er i stand til at forstå og diskutere emnet på baggrund af deres forståelse og ordkendskab. Arbejdet med ordkort sigter derfor mod at give eleverne kendskab til relevante ord og begreber i forløbet "DinTro - MinTro".

Hvad er ordkort?

Ordkort er små stykker papir eller pap med fagord på. Ordene er delt op på fire sider, så første side indeholder generelle fagord, der er centrale i forhold til religionsfaget. De tre følgende sider indeholder ord og begreber, der er vigtige i forhold til arbejdet med hver af de tre religioner; jødedom, kristendom og islam.

Har klassen slet ikke tidligere arbejdet med jødedom og islam, kan det være en idé at starte med at gennemgå præsentationen "Ord og billeder", der giver en grundlæggende introduktion til de tre religioner.

Vejledning til brug af ordkort – før og efter besøget

I arbejdet med ordkort kan de generelle ord gennemgås først, hvorefter ordene til hver religion gennemgås jf opgave 1. Derpå kan klassen arbejde med alle ordene i en eller flere af opgaverne 2-6.

Det er også en mulighed at arbejde med ordene til én religion ad gangen, således at klassen starter med de generelle ord og derefter laver en eller flere af opgaverne 2-6. Derefter gøres det samme med ordene til kristendom, jødedom og islam.

Der er herunder beskrevet seks forskellige måder at bruge ordkortene på. Hvis tiden er knap, kan man arbejde med et par af opgaverne inden besøget, fx opgave 1-3. Efter besøget kan der så med fordel følges op ved at arbejde med ordkortene på en anden måde, fx opgave 4-6.

1. Samtale ud fra ordkort

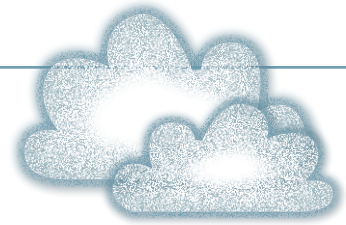
Brug ordkortene som udgangspunkt for en samtale i klassen. Vis ordene på smartboardet i klassen og tal om deres betydning.

2. Forklar ordene

Giv arkene med ord til eleverne og lad dem arbejde alene eller i makkerpar med at forklare hvert enkelt ord på denne måde:

- Skriv først en forklaring på ordet med egne ord.
- Skriv dernæst ordet i en sætning.
- Skriv til sidst et spørgsmål, hvor ordet indgår.

Til sidst samles op i klassen ved at lade eleverne stille deres spørgsmål til hinanden.

3. Spil med ordkort

Print og kopier ordkortene, så hvert makkerpar i klassen får et sæt, som de kan klippe ud og lægge i en bunke med bagsiden opad.

Derefter kan makkerparrene spille om kortene ved på skift at trække et ord.

Hvis de kan forklare, hvad ordet betyder, vinder de kortet. Kan de ikke forklare, hvad ordet betyder, må de lægge ordet nederst i bunken. Vinderen er naturligvis den, der får flest kort.

4. Sorter ordkort

Lad eleverne dele et A4-ark ind i fire felter med overskrifterne: *Generelle fagord, jødedom, kristendom og islam.*

Giv så et sæt med ordkort til hvert makkerpar i klassen, og lad dem klippe ordene ud. Eleverne skal nu sortere deres ordkort og placere dem i feltet med den rigtige overskrift. Til sidst samles der op i klassen.

5. Svar og byt

Print ordkort ud og klip dem ud, så der er ét ord til alle elever.

Giv hver elev et kort og lad dem gå rundt mellem hinanden.

Når eleverne møder hinanden, skal de læse ordet på deres seddel og spørge den de møder, hvad ordet betyder. Når de har forklaret ordene for hinanden, bytter de ord og går videre til de møder en ny.

Efter et stykke tid kan man lave en ny runde, hvor eleverne skal lave et spørgsmål med ordet fra deres seddel. Den de møder, skal så svare på spørgsmålet.

6. Ordstafet

Print ordkortene med ordene fra de tre religioner ud i fire eksemplarer. Klip så kortene ud og fordel dem i fire kuverter.

Del klassen i fire hold og lad kuverterne ligge et stykke væk fra hvert hold, så der er lige langt fra alle hold til deres kuverter med ord.

Nu skal den forreste på hvert hold hente et ord i kuverten og bringe det tilbage til holdet. Sammen skal holdet skrive ordet, en forklaring på ordet samt hvilken religion ordet hører til. Når det er gjort, løber næste deltager ud efter et nyt ord.

Der gives et point pr. rigtig forklaring inkl. benævnelse af den rigtige religion, og der gives ekstra point til holdene i den rækkefølge, de bliver færdige. Det hold, der bliver først færdige får fire ekstra point, det næste hold får tre point osv. Vinderen er naturligvis holdet med flest point.

Ordkort med generelle fagord

En religion	Gudsbegreb
Religionsfrihed	Trosretninger
Demokrati	Forskellighed
Respekt	Anerkendelse
Rettigheder	Ritualer
Religiøs praksis	At konvertere

Ordkort med ord til kristendommen

Kristendom	Jesus
Treenighed	Abraham
Folkekirke	Præst
Gudstjeneste	Dåb og nadver
Det Gamle Testamente	Det Nye Testamente
Protestanter	Katolikker

Ordkort med ord til islam

Islam	Muhammed
Moské	Imam
Ramadan	Faste
Koranen	Abraham
Åbenbaring	Mekka
Profet	Eid

Ordkort med ord til jødedommen

Jødedom	Moses
Synagoge	Rabbiner
Tora	De fem Mosebøger
Sabbat	Abraham
Jerusalem	Udvandring fra Egypten
Omskærelse	Messias

Vejledning og spørgsmål til: **Speedtalking**

Hvorfor speedtalke?

Når eleverne får så meget information præsenteret, som det er tilfældet under besøget af de tre gæstelærere, er det vigtigt, at de også får tid til at bearbejde den viden og de indtryk, de har fået, samt de tanker de har gjort sig om tro under og efter besøget.

Det er målet med denne aktivitet, at eleverne aktivt skal forholde sig til, hvad de har lært af besøget, og hvilke tanker besøget har sat i gang hos dem.

Vejledning til speedtalk

- Når eleverne skal speedtalke, skal de placere sig på to rækker med ansigterne mod hinanden, så alle har en makker stående overfor.
- Når eleverne er på rette plads, stiller læreren et efter et de spørgsmål, der er listet herunder.
- Ved hvert spørgsmål taler eleverne i to minutter om spørgsmålet med den, de står overfor. Eleverne kan enten tale sammen i de to minutter, eller de kan tale til deres makker i ét minut hver, hvilket kræver, at læreren tager tid og råber byt, når minuttet er gået.
- Herefter råber læreren skift, og eleverne i den ene række træder et skridt til højre, så alle får en ny makker til det næste spørgsmål. Den forreste, der nu står uden makker, løber ned til den bagerste, ledige makker.
- Hvis der er tid, kan klassen til sidst diskutere et par af spørgsmålene i fællesskab.

Spørgsmål

1. Hvad ved I nu om muslimer?
2. Hvad ved I nu om at være kristen?
3. Hvad ved I nu om jødedom?
4. Hvad lagde I særligt mærke til under besøget?
5. Hvad har de tre religioner til fælles, og hvad er forskelligt?
6. Hvilke fordomme kan der være over for mennesker, der er troende?
7. Hvad betyder det at have religionsfrihed?
8. Er det vigtigt at kunne vælge sin egen tro? Hvorfor/hvorfor ikke?
9. Hvorfor hedder projektet mon "DinTro - MinTro"?
10. Hvad tænker I om jeres egen tro/Hvad tror I selv på?

Vejledning til: **Spørg og svar**

Hvorfor stille spørgsmål til hinanden?

Ved gæstelærerbesøget får eleverne masser af ny viden og mange indtryk, de skal bearbejde og forholde sig til. Diskussioner i klassen kan dog være meget tidskrævende, og en generel problematik er, at det ofte ikke er alle elever, der får sat ord på deres viden og deres tanker om tro, når der diskuteres i klassen.

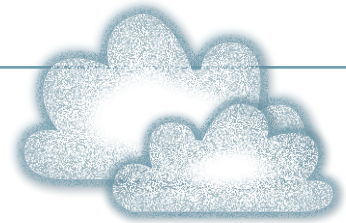
Målet med denne aktivitet er derfor, at alle elever på én gang aktivt og med et begrænset tidsforbrug skal forholde sig aktivt til deres udbytte af besøget og sætte ord på deres egne tanker om tro og religion.

Vejledning til "Spørg og svar"

- Til denne aktivitet skal alle elever have udleveret arket "Spørg og svar".
- Eleverne skal gå rundt imellem hinanden i klassen. Når de møder en klassekammerat, vælger de et spørgsmål fra arket, den anden skal svare på.
- På skift svarer de på hinandens spørgsmål, og svaret noteres ned af den, der har stillet spørgsmålet.
- Herefter skriver den, der har svaret under på, at svaret er korrekt.
- Hvis der er tid, kan klassen til sidst diskutere et par af spørgsmålene i fællesskab.

Spørgsmålene på arket til "Spørg og svar"

- Hvilken viden har du fået om ligheder mellem de tre religioner?
- Hvilken viden har du fået om forskelle mellem de tre religioner?
- Hvordan var det at se en jøde, en muslim og en kristen tale sammen og med klassen?
- Tror du, at sådan et besøg hjælper med at fjerne fordomme om forskellige religioner? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvad overraskede dig mest ved besøget? Hvorfor?
- Hvad har du tænkt mest over under/efter besøget?
- Hvad synes du var det bedste ved besøget? Hvorfor?
- Synes du, at det er vigtigt at have forståelse for forskellige religioner? Hvorfor/hvorfor ikke?

Spørg og svar om besøg fra gæstelærerne i "Din TRO – Min TRO"

Spørgsmål	Svar	Navn og underskrift
Hvilken viden har du fået om ligheder mellem de tre religioner?		
Hvilken viden har du fået om forskelle mellem de tre religioner?		
Hvordan var det at se en jøde, en muslim og en kristen tale sammen og med klassen?		
Tror du, at sådan et besøg hjælper med at fjerne fordomme om forskellige religioner? Hvorfor/hvorfor ikke?		
Hvad overraskede dig mest ved besøget? Hvorfor?		
Hvad har du tænkt mest over under/efter besøget?		
Hvad synes du var det bedste ved besøget? Hvorfor?		
Synes du, at det er vigtigt at have forståelse for forskellige religioner? Hvorfor/hvorfor ikke?		

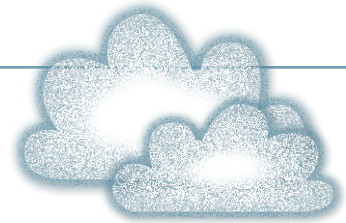
Fælles mål for 5.-6. klasse

Kristendomskundskab Færdigheds- og vidensmål (efter 6. klasstrin)

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål				
			Livsfilosofi	Etik	Trosvalg og tilværelsesudnyttelse	Sprog og skriftsprog	
Livsfilosofi og etik	Eleven kan udtrykke sig muntert om den religiøse dimensions indhold og betydning i forhold til trosvalgs- og tilværelsesmål og etiske principper	1.	Eleven kan i skrift og tale udtrykke sig muntert om grundlæggende tilværelsesmål og etiske principper i relation til den religiøse dimensions betydning	Eleven kan redogøre for sammenhængen mellem etiske principper og moralsk praksis i hverdagslivet og i religiøse problemstillinger	Eleven har viden om værdier, normer og adfærd i etiske problemstillinger	Eleven kan udtrykke sig om betydningen af trosvalg for menneskers handlinger og tyding af tilværelsen	Eleven kan læse faglige tekster og udtrykke sig mundtligt og skriftligt om deres indhold, formål og struktur
			X	X	X	X	
Bibelske fortællinger	Eleven kan genkende fortællinger fra Bibelske fortællinger i kulturelle udtryk	1.	Bibelen Eleven kan udtrykke sig om forholdet mellem Det Gamle Testamente og Det Nye Testamente	Fortælling og livsudnyttelse Eleven kan give begrundede bud på betydningen af centrale bibelske fortællinger	Fortælling og kultur Eleven har viden om de bibelske fortællingers udtryk i kulturen før og nu samt i nutiden		
			X	X	X		
Kristendom	Eleven kan forklare, hvad kristendom er, og gengive hovedtræk i kristendommens historie, herunder folketrikens betydning i Danmark	1.	Kristendommens historie Eleven kan gengive centrale begivenheder i kristendommens historie, med særlig vægt på danske forhold	Kristne grundbegreber Eleven kan redogøre for betydningen af centrale grundbegreber i kristendommen	Kristne udtryk Eleven har viden om udtrykk for symboler, ritualer, musik og salmer		
			X	X	X		

Læringsmål til forløbet "Din TRO – Min TRO"

- Jeg kan forklare vigtige begreber og fagord fra jødedom, kristendom og islam.
- Jeg kan tale om jødedom, kristendom og islam.
- Jeg kan diskutere, hvad det vil sige at have religionsfrihed og rettigheder, samt at respektere hinanden.
- Jeg kan diskutere mine tanker om tro.

